



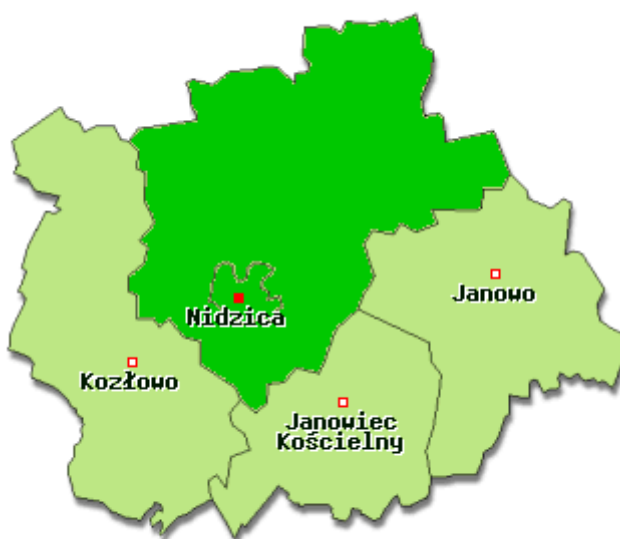
**Program rewitalizacji sieci miast Cittaslow  
województwa warmińsko – mazurskiego  
w zakresie miasta Nidzica**

**Marzec 2015**

# 1 Ogólna charakterystyka obszaru

Miasto Nidzica zamieszkuje 14.395 mieszkańców. Powierzchnia miasta to 686 ha o zróżnicowanym programie funkcjonalnym. Okolice miasta to mało spotykany w skali europejskiej pagórkowaty krajobraz, pokryty licznymi jeziorami oraz lasami.

Położenie Nidzicy na tle powiatu nidzickiego



W opracowaniu wykorzystano mapy cyfrowe IMAGIS (R)

Źródło: zasoby internetowe [www.zpp.pl](http://www.zpp.pl)

## Uwarunkowania przyrodnicze i ochrony środowiska

Ważną atrakcją miasta są jego walory turystyczne. Okolice miasta charakteryzują się pagórkowatym krajobrazem z licznymi jeziorami i lasami. Przyroda jest tu czysta i nieskażona postępowaniem cywilizacyjnym.

Pagórkowaty krajobraz, rzeki i duże kompleksy leśne zachęcają do odpoczynku i długich spacerów. Występujące tu rozległe, polodowcowe, rynnowe jeziora o malowniczo rozwiniętej linii brzegowej, czystej wodzie i piaszczystym dnie, zaliczane są do jednych z najpiękniejszych na Pojezierzu Mazurskim.

W pobliżu miasta znajduje się rezerwat krajobrazowo-geomorfologiczny ze źródłami rzeki Łyny. Ponadto w bliskiej odległości Nidzicy znajduje się jeden z największych na Warmii i Mazurach kamieni narzutowych – „Kamień Tatarski”. To

głaz narzutowy pozostawiony przez ustępujący lodowiec. Jest to przeobrażony, różowy granitognejs, który uległ sprasowaniu. Jego obecne wymiary to: obwód 19 m, długość 6,5 m, szerokość 4m, wysokość 1,8 m.

Na terenie Gminy Nidzica znajdują się rozległe jeziora o malowniczo rozwiniętej linii brzegowej oraz kompleksy leśne, które ze względu na swoją przyrodniczą wartość - zostały objęte ochroną rezerwatową. Można tu spotkać unikalne siedliska takich gatunków jak: orzeł bielik, wilk szary i żółw błotny.

Przez teren miasta przepływa rzeka Nida, od której pochodzi historyczna nazwa miasta. Długość Nidy - największej rzeki gminy wynosi 249,1 km, a powierzchnia jej dorzecza 5.322,1 km<sup>2</sup>. Obszar miasta Nidzicy położony jest w zlewni rzeki Nidy. Odwadnianie prowadzi się poprzez cieki i rowy melioracyjne do rzeki Nidy, która stanowi największy ciek przepływający. Jej obszar źródłiskowy położony jest na terenie gminy Kozłowo. W granicach miasta rzeka płynie z kierunku północnego ku południowemu. Na tym odcinku koryto rzeki jest dość wąskie, ok. 4 m i wcina się w powierzchnię terenu na głębokość 2 – 3 m. Na odcinku zainwestowania miejskiego rzeka jest uregulowana, a wody jej płyną wolno, szerokim i prostym kanałem. W okresie wiosennych roztopów, przy wysokich stanach, rzeka wylewa, zalewając najniższe fragmenty tarasu zalewowego.

Miasto Nidzica należy do obszaru zwanego „Zielone Płuca Polski”. Tereny zielone na obszarze miasta stanowią 16,4% ogólnej powierzchni. Zieleń miejska nie jest jednak w najlepszym stanie. System zieleni Nidzicy tworzą:

- tereny zieleni dostępnej komponowanej objęte stałym utrzymaniem, o całkowitej powierzchni 110.834 m<sup>2</sup> (parki, zieleńce, aleje, zieleń cmentarna);
- tereny zieleni dostępnej komponowanej nieobjęte stałym utrzymaniem o całkowitej powierzchni 64.475 m<sup>2</sup> (place zielone, zadrzewienia, zieleńce i aleje);
- tereny zieleni niekomponowanej i niepielęgnowanej (zadrzewienia, skupiska krzewów, łąki, las miejski, założenia parkowo-leśne przy trasie E-7 oraz tereny zieleni położone w peryferyjnych częściach miasta);
- cmentarze – powierzchnia 83.500 m<sup>2</sup> (cmentarne obiekty zabytkowe porośnięte starodrzewiem).

Nidzica otoczona jest rezerwatami:

- Jezioro Orłowo Małe - faunistyczny rezerwat przyrody, który znajduje się w gminie Nidzica, powiecie nidzickim (województwo warmińsko-mazurskie). Jest położony ok. 0,8 km na północ od wsi Orłowo i 10 km na północ od Nidzicy. Rezerwat został utworzony w 1958 r. i przez wiele lat był jedynym w kraju rezerwatem ustanowionym z myślą o ochronie żółwia błotnego (*Emys orbicularis*), gatunku zanikającego w naszym kraju. Obejmuje on jezioro Orłowo Małe stanowiące odnogę jeziora Orłowo Duże i jest zanikającym zbiornikiem wodnym o głębokości około 2 m z mulistym dnem. Rezerwat otacza las iglasty porastający pagórkowaty teren. ■
- Rezerwat przyrody Koniuszanka I (kod obszaru w ramach sieci NATURA 2000 NR0288) - rezerwat geologiczny przyrody nieożywionej, w którym występuje zjawisko sufozji na sandrze, obserwowane na strumieniu Koniuszanka polegające na wpływie Strugi Napiwodzkiej w rejonie tzw "Rakarni" w kanały podziemne i jej wypływie na powierzchnię ze źródeł wsiękowych w pobliżu miejscowości Moczysko. Jest to jedyny rezerwat geologiczny na Warmii i Mazurach. Został utworzony w 1978 r. Szlak cieku podziemnego znaczą osuwiska, tzw. leje sufozyjne;
- Rezerwat florystyczny Koniuszanka II (kod obszaru w ramach sieci NATURA 2000 NR0655) - Utworzony w 1979 roku. Rezerwat, jako jeden z nielicznych w Polsce, ma na celu zachowanie niezwykle malowniczego przełomu Koniuszanki na Wale Ozowym oraz grupy pomnikowych dębów i liczy 64,55 ha powierzchni.
- „ŹRÓDŁA RZEKI ŁYNY” IM. PROF. R. KOBENDZY –rezerwat krajobrazowo – geomorfologiczny, znajduje się w niewielkiej odległości od Nidzicy. Łyna zawdzięcza swój bieg działaniu ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Rezerwat jest rozległą doliną zajmującą 120,54 ha z licznymi bocznymi wąwozami i dolinkami o stromych zboczach. Najwyżej usytuowany punkt w rezerwacie znajduje się na wysokości 190,7 m n.p.m., dno wąwozu w najwyższym punkcie źródeł rzeki Łyny leży na wysokości około 150 m n.p.m. Powierzchnia rezerwatu porośnięta lasem liściastym typu grądu w wieku 120-140 lat. ■

## **Zabytki i uwarunkowania kulturowe**

Na terenie miasta występują następujące strefy konserwatorskie:

**Strefa „A”** ochrony konserwatorskiej obejmuje wartościowy obszar o zachowanej strukturze przestrzennej do bezwzględnego zachowania. Obowiązuje ochrona historycznej struktury przestrzennej i substancji architektonicznej - bezwzględny priorytet dla wymagań konserwatorskich. W strefie zakazuje się wyburzania, nadbudowy, przebudowy obiektów historycznych (zmian formy dachów i rodzaju pokrycia dachowego, zmian w obrębie elewacji nie wynikających z ustaleń zdobytych na podstawie badań naukowych i konserwatorskich). Obowiązuje pełna ochrona zachowanej zabytkowej struktury urbanistyczno- architektonicznej (ochrona historycznego układu ulic i placów; historycznych podziałów parcelacyjnych, historycznego sposobu zabudowy działek). Obowiązuje pełna ochrona obiektów historycznych. Ochronie podlega kształt i rodzaj pokrycia dachów, artykulacja i wykończenie elewacji (w tym stolarki otworowej jako jednego z elementów wykończenia), a w przypadku obiektów wpisanych do rejestru zabytków również historyczne wykończenie wnętrz. W przypadku nowej zabudowy obowiązuje zasada dostosowania do istniejących obiektów historycznych pod względem gabarytów, wysokości, formy architektonicznej, kształtu dachu (w tym: kierunku kalenicy, spadku połaci dachowych), materiałów budowlanych (dachówka ceramiczna, cegła, kamień, tynki o tradycyjnej fakturze, drewno). W odniesieniu do zespołu staromiejskiego i poszczególnych obiektów znajdujących się w strefie A obowiązują przepisy ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami. Wszelkie inwestycje budowlane oraz działania mogące wpłynąć na wygląd zespołu staromiejskiego, jak i poszczególnych obiektów (w tym montaż wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych, tablic i reklam) podejmowane na terenie strefy wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

**Strefa „B”** ochrony konserwatorskiej obejmuje obszar podlegający rygorowi w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy. W strefie zakazuje się wyburzania, nadbudowy, zmian kształtu dachów, zmian rodzaju pokrycia dachowego oraz przebudowy obiektów historycznych (w tym zmian w obrębie elewacji) z wyłączeniem prac adaptacyjnych dokonanych na podstawie

wytycznych konserwatorskich. W strefie obowiązuje ochrona układu ulic i placów oraz historycznej zabudowy stanowiącej otoczenie obiektów i zespołów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów, które znajdują się w gminnej ewidencji zabytków. W strefie obowiązuje pełna ochrona budynków historycznych. Ochronie podlega kształt i rodzaj pokrycia dachów, artykulacja i wykończenie elewacji (w tym stolarki otworowej jako jednego z elementów wykończenia). W przypadku nowej zabudowy obowiązuje zasada dostosowania do historycznej linii zabudowy oraz do sąsiadujących obiektów historycznych pod względem gabarytów, wysokości, kształtu oraz pokrycia dachów. W przypadku nowej zabudowy obowiązuje zasada ochrony ekspozycji historycznej zabudowy i poszczególnych budynków historycznych. Wszelkie inwestycje budowlane, które mogłyby prowadzić do zmiany wyglądu obiektów historycznych lub naruszać ich ekspozycję wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

**Strefa „E”** ochrony ekspozycji obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych. Każde wskazanie lokalizacyjne w tej strefie wymaga przeprowadzenia studiów krajobrazowych. W ustaleniach realizacyjnych - wymóg uzgodnień planów realizacyjnych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

**Strefa „W”** ochrony archeologicznej obejmuje obszar stanowisk archeologicznych i planowanych badań archeologicznych. W obrębie strefy „W” przedmiotem ochrony pozostają znajdujące się lub mogące znajdować się w jej obrębie nieruchomości zabytki archeologiczne. Wszelkie prace ziemne oraz podejmowane w piwnicach budynków znajdujących się w obrębie strefy należy prowadzić pod nadzorem archeologicznym lub poprzedzić badaniami archeologicznymi. Prace te wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Przemiany kulturowe w Nidzicy wykształciły w mieście specyficzny i unikalny krajobraz kulturowy. Pozostałością minionych epok jest układ rynku z brukowaną nawierzchnią oraz ratusz miejski. Obecnie rynek miejski pełni funkcję parkingu miejskiego (w przeszłości odbywały się w tym miejscu jarmarki, festyny i inne imprezy masowe).

Wśród najważniejszych obiektów historycznych można wymienić:

- **Zamek Krzyżacki** – Krzyżacy wykorzystując naturalne walory obronne bagnistej doliny Nidy, wybudowali na wzgórzu drewniany zamek strażniczy. Pierwsza wzmianka o nim pochodzi z 1359 r. Rozbudowę fortyfikacji, w wyniku której powstał jeden z największych, jednoskrzydłowych zamków o charakterze rezydencjonalno– obronnym, zakończono około 1407 r. Stał się on siedzibą zakonnego wójta i odgrywał istotną rolę jako twierdza pograniczna oraz jako punkt pośredni w wymianie handlowej z Mazowszem. Na początku XVI w. zamek został przebudowany, a przedzamcze otrzymało w 1517 r. mury obwodowe i basteję na planie koła przystosowaną do broni palnej. Po sekularyzacji zakonu stał się siedzibą Starostów Książęcych. W XIX wieku zamek został poważnie zdewastowany przez stacjonujące tu wojska. Strażnice od całkowitej dewastacji uratował radca sadowy Nidzicy, Ferdynand Tymoteusz Gregorovius. Dzięki niemu, w latach 1828 – 1830 przeprowadzono prace zabezpieczające. Wykorzystany został na siedzibę Sądu Powiatowego, na mieszkania prywatne, a także na więzienie. W 1945 r. część pomieszczeń zamkowych uległo spaleni. W 1960 -1968 r. zamek przywrócono do dawnej świetności, zachowując dawny wystrój. Aktualnie Zamek pełni funkcję centrum kulturalno-rozrywkowego. Mieści się w nim: Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna, Galeria Hieronima Skurpskiego, Zbiory Muzealne Ziemi Nidzickiej, pracownia rzeźby, Biuro Informacji Turystycznej, restauracja, hotel, Nidzicki Ośrodek Kultury, Bractwo Rycerskie Komturii Nidzickiej.
- **Klasztor** - gotycka budowla o charakterze obronnym. Usytuowany w południowo-wschodnim narożniku miasta. Pierwotnie wschodnia jego część spełniała rolę baszty narożnej. W wiekach późniejszych wykorzystywany jako obiekt sakralny i obiekt klasztorny. Przed spalaniem w 1914 roku użytkowany był jako spichlerz. Uległ zniszczeniu w 1945 roku. Po odbudowie w latach 1976 - 1988 adaptowany został na filię Archiwum Państwowego w Olsztynie.
- **Kościół św. Wojciecha** – Zbudowany został w XIV w. i został włączony do miejskiego systemu obronnego, w zachodniej części miasta. Fragment murów obronnych został zachowany do dnia dzisiejszego i widoczny jest przy wejściu na plebanię parafii katolickiej od strony kościoła. Uroczyste poświęcenie przeprowadzono w 1404 r. W 1664 r. w wyniku pożaru kościół spłonął. Został

odbudowany. Kolejny raz przebudowano go w XVIII wieku. W 1804 r. ponownie spłonął. W 1807 r. Francuzi urządzili w nim piekarnię polową. Do czasu odbudowy, przez 12 lat nabożeństwa odbywały się w ratuszowej sali. Na skutek działań wojennych w 1914r. kościół ponownie spłonął. Odbudowano go w latach 1920 – 1924, nadając mu pseudorenesansowy styl, który zachował się do tej pory.

- **Kościół Ewangelicko – Augsburski p.w Św. Krzyża** – Zbudowany został w latach 1858 – 1860 w stylu neogotyckim, wieżę dobudowano w 1890 r. Mury wykonano z kamienia ciosanego z gładzów narzutowych i wiązanych cegłą. Drewniany strop jest kasetonowy. Wewnętrzny wystrój stanowi zbiór cennych zabytków sztuki sakralnej z terenu południowych Mazur.
- **Ratusz** - usytuowany w centrum miasta, na placu rynkowym. Zbudowany w XIX wieku w stylu klasycystycznym. Ratusz, podobnie jak wiele budynków, był wiele razy niszczony i odbudowywany. Po pożarze kościoła w 1804 roku przez 12 lat odbywały się w nim nabożeństwa. Ze względu na bardzo zły stan techniczny w 1828 r. został rozebrany. W tym miejscu powstał nowy ratusz w formie starego budynku. Później jeszcze dwukrotnie został zniszczony i odbudowany. Obecnie znajduje się w nim siedziba Urzędu Miejskiego w Nidzicy, a także Uniwersytetu III Wieku „Młodzi Duchem” oraz Nidzickiego Klubu Biznesu.

Na terenie miasta Nidzica znajdują się następujące obiekty Kultury i Sztuki:

Archiwum Państwowe w Olsztynie oddział w Nidzicy;

- Biblioteka Parafialna im. Ks. Władysława Sudzińskiego;
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Nidzicy;
- Nidzicki Ośrodek Kultury (prowadzi - amatorskie zespoły dla dzieci i młodzieży: taneczne, muzyczne, teatralne, plastyczne; kluby dla dorosłych: seniora oraz chór kameralny; obsługę imprez kulturalnych; autorską galerię Hieronima Skurpskiego);
- Galeria "Pod Belką" (to jeden z działów pracy Nidzickiego Ośrodka Kultury, promujący sztukę współczesną. Główni artyści, którzy wystawiali swoje prace



w galerii to m. in.: Starowieyski, Wieczorek, Woroniec, Wyzner, Olszewski, Szaybo, Snarska, Sułek itp.)

- Kino „Wenus”;

Wśród Stowarzyszeń kulturalnych i regionalnych należy wskazać:

- Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca ZHP Nidzica
- Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Nidzicy
- Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Koło Powiatowe w Nidzicy
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Nidzicy
- Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału Nidzica Polski Związek Niewidomych Okręg Warmińsko - Mazurski Zarząd Koła w Nidzicy
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Koła w Nidzicy
- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых w Nidzicy
- Zarząd Powiatowy w Nidzicy
- Centrum Pielęgniarstwa Stacja Opieki CARITAS
- Towarzystwo Miłośników Wołynia i Polesia
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Towarzystwo Ziemi Nidzickiej
- Stowarzyszenie Wspierające Rozwój Dzieci i Młodzieży "ŚWIATŁO" (OPP)
- Nidzicki Fundusz Lokalny (OPP)
- Stowarzyszenie Rudzińskich Herbu Prus III z Ziemi Ciechanowskiej w Nidzicy
- Stowarzyszenie Historyczno - Kulturalne Bractwo Rycerskie Komturii Nidzickiej
- Stowarzyszenie dla Ekorozwoju Ziemi Nidzickiej
- Centrum Doradcze Programów Pomocowych w Nidzicy
- Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Nidzickiego
- Stowarzyszenie Przyjaciół Szpitala w Nidzicy (OPP)
- Nidzickie Stowarzyszenie "PRZYMIERZE"
- Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich NIDA w Nidzicy
- Nidzickie Stowarzyszenie Przyjaźni Polsko - Francuskiej w Nidzicy
- Nidzicki Uniwersytet III Wieku "Młodzi Duchem" z/s w Nidzicy

- Stowarzyszenie Absolwentów i Uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Wyspiańskiego z/s w Nidzicy
- Federacja Funduszy Lokalnych w Polsce z/s w Nidzicy
- Lokalna Grupa Działania "Brama Mazurskiej Krainy"
- Nidzicka Fundacja Rozwoju NIDA w Nidzicy
- Fundacja „Od Serca Dla Serca”
- Stowarzyszenie Opieki nad Zwierzętami "4- Łapy" w Nidzicy
- Stowarzyszenie "Chorcylia, stop chorobom cywilizacyjnym"
- Miejski Klub Sportowy Start Nidzica
- Stowarzyszenie EKO – NIDZICA
- Speleoklub Warmińsko - Mazurski SPELEON
- Ośrodek Prywatnych Domków Letniskowych "Jodełka" w Nataci Małej
- Stowarzyszenie "Kochaj Nidzicę"
- Nidzicki Klub Taekwon-Do
- Klub Sportowy TAN
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy
- Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe
- Miejsko - Gminny Szkolny Związek Sportowy
- Stowarzyszenie Cyklistów "VENTYL"
- Towarzystwo Sportowe NIDA
- Nidzickie Stowarzyszenie Sportowe
- Stowarzyszenie "KS EGIDA"
- Nidzicka Akademia AIKIDO
- Uczniowski Klub Sportowy "Dwójka" przy Zespole Szkół Nr 2
- Uczniowski Klub Sportowy "Trójka" przy Zespole Szkół Nr 3
- Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy Zespole Szkół Nr 1
- Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy

## Własność gruntów i budynków:

Struktura użytkowania gruntów w mieście Nidzica:

Wyszczególnienie		Powierzchnia w ha	Udział %
Użytki rolne	Grunty orne	198	28,86
	Sady	1	0,15
	Łąki	56	8,16
	Pastwiska	17	2,48
Lasy i grunty leśne		14	2,04
Pozostałe grunty i nieużytki		400	58,31
Razem		686	100

Dane wskazują, iż ponad połowa wszystkich gruntów w mieście zaliczana jest do kategorii pozostałe grunty i nieużytki, i stanowi 58,31% wszystkich gruntów (400 ha). Użytki rolne zajmują powierzchnię 272 ha i 28,86% powierzchni miasta. Wśród gruntów rolnych najwięcej, bo 28,86% całości obszaru stanowią grunty orne (198 ha), następne w kolejności są łąki, które zajmują 8,16% powierzchni miasta.

Gospodarka mieszkaniowa w Nidzicy:

	Jednostka miary	2012
<b>ZASOBY MIESZKANIOWE</b>		
<b>Zasoby mieszkaniowe gmin (komunalne)</b>		
mieszkania socjalne		
mieszkania	mieszk.	18
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	636
<b>Zasoby mieszkaniowe wg lokalizacji</b>		
ogółem		
mieszkania	mieszk.	4744
izby	izba	18384
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	319274
w miastach		
mieszkania	mieszk.	4744
izby	izba	18384
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	319274
<b>Budynki mieszkalne w gminie</b>		
ogółem	bud.	1446
<b>Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki</b>		

przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m2	67,3
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę	m2	22,2
mieszkania na 1000 mieszkańców	mieszk.	329,6
<b>DODATKI MIESZKANIOWE</b>		
<b>Liczba i kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych</b>		
ogółem		
liczba	szt.	3369
kwota	zł	566119
w zasobie gminnym		
liczba	szt.	2215
kwota	zł	404545
w zasobie spółdzielczym		
liczba	szt.	890
kwota	zł	122482
w zasobie wspólnot mieszkaniowych		
liczba	szt.	201
kwota	zł	30699
w zasobie prywatnym		
liczba	szt.	6
kwota	zł	646
w zasobie innym		
liczba	szt.	57
kwota	zł	7747

## Sieć drogowa

Sieć drogowa stanowi bardzo ważny element rozwoju miasta. W układzie drogowym na terenie miasta wyróżniamy:

- Drogi krajowe;
- Drogi wojewódzkie;
- Drogi powiatowe;
- Drogi miejskie.

Drogi krajowe:

Droga krajowa (ekspresowa) nr 7 relacji Gdańsk - Warszawa - Chyżne o długości 15,6 km – przebiega przez teren gminy. W granicach miasta przebiega odcinek o długości około 3 km (dobry stan techniczny). W układzie dróg europejskich

jest to droga międzynarodowa E 77. Droga nr 7 jest silnie obciążona, szczególnie w okolicy Nidzicy.

Drogi wojewódzkie:

Wszystkie trzy drogi wojewódzkie przebiegające przez gminę krzyżują się w mieście Nidzica:

- Droga wojewódzka nr 538 Nowe Miasto Lubawskie – Rozdroże

Jest to ważne powiązanie w województwie, wiąże ze sobą drogi krajowe nr 16, nr 15 i nr 7 oraz Nowe Miasto Lubawskie z Nidzicą. W Planie Zagospodarowania przestrzennego województwa droga ta ma założoną klasę G – główną. Droga ta przewidziana jest do przebudowy do parametrów klasy G w latach 2020-2030. █

- Droga wojewódzka nr 545 Działdowo-Nidzica- Jedwabno

Jest to powiązanie, które z drogą nr 544 Brodnica-Nidzica pełni ważną funkcję w układzie komunikacyjnym województwa, wiąże ośrodki miejskie Działdowo i Nidzicę, wiąże drogę S7 z drogą krajową 58, przejmuje ruch gospodarczy i turystyczny w rejonie Szczytna i Mrągowa. Zgodnie z Planem Zagospodarowania przestrzennego województwa droga ta ma założoną klasę G – Główną. W najbliższym okresie programowania na lata 2014 -2020 planuje się przebudowę odcinka do tej klasy, jak również proponuje się uwzględnienie budowy obwodnicy w ciągu drogi 545 wiążącej drogę nr 7, nr 538 w kierunkach Szczytna i Działdowa.

- Droga wojewódzka nr 604 Nidzica – Wielbark

Jest to powiązanie Nidzicy z Wielbarkiem. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa droga ta ma założoną klasę Z – zbiorczą. Planuje się przebudowę odc. 4,3 km tej drogi od skrzyżowania ul. Słowackiego, Mickiewicza w Nidzicy do Robaczewa, w ramach tego zadania przewidziano m.in. wzmocnienia nawierzchni do 100 kN/oś, uzyskanie szerokości jezdni 6,0 m, przebudowę łuku poziomego w okolicy Robaczewa oraz przepustu, budowę ciągu pieszego i rowerowego. Proponuje się ponadto przebudowę dalszego odcinka wraz z budową obwodnicy Nidzicy od strony wschodniej w kierunku Wielbarka wiążącej drogę nr S7 z drogą 604 w rejonie Robaczewa.

Drogi powiatowe:

Na terenie gminy znajduje się 147,3 km dróg powiatowych o różnym stanie technicznym.

Drogi gminne:

Na obszarze miasta Nidzica połowa ulic gminnych posiada nawierzchnię bitumiczną, w niewielkiej tylko części nawierzchnię brukowcową i tłuczniową. Pozostałe ulice posiadają nawierzchnię gruntową i gruntową wzmocnioną.

## Strefa społeczno- gospodarcza

### Gospodarka

	Jednostka miary	2012
<b>PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANE DO REJESTRU REGON</b>		
<b>Podmioty wg sektorów własnościowych</b>		
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	1391
sektor publiczny - ogółem	jed.gosp.	81
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed.gosp.	40
sektor publiczny - spółki handlowe	jed.gosp.	3
sektor prywatny - ogółem	jed.gosp.	1310
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	1011
sektor prywatny - spółki handlowe	jed.gosp.	69
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	12
sektor prywatny - spółdzielnie	jed.gosp.	7
sektor prywatny - fundacje	jed.gosp.	2
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	40
<b>Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności</b>		
ogółem	jed.gosp.	1391
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	jed.gosp.	34
przemysł i budownictwo	jed.gosp.	332
pozostała działalność	jed.gosp.	1025
<b>Podmioty wg klas wielkości</b>		
ogółem	jed.gosp.	1391
0 - 9	jed.gosp.	1297
10 - 49	jed.gosp.	64
50 - 249	jed.gosp.	29
250 - 999	jed.gosp.	1
<b>NOWO ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON PODMIOTY</b>		

<b>GOSPODARKI NARODOWEJ</b>		
<b>Podmioty nowo zarejestrowane wg sektorów własnościowych</b>		
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	133
sektor publiczny - ogółem	jed.gosp.	1
sektor prywatny - ogółem	jed.gosp.	132
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	109
sektor prywatny - spółki handlowe	jed.gosp.	3
sektor prywatny - spółdzielnie	jed.gosp.	1
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	3
<b>WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ</b>		
<b>Podmioty wyrejestrowane wg sektorów własnościowych</b>		
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	104
sektor prywatny - ogółem	jed.gosp.	104
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	97
sektor prywatny - spółki handlowe	jed.gosp.	2
<b>PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ - WSKAŹNIKI</b>		
<b>Podmioty - wskaźniki</b>		
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed.gosp.	966
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jed.gosp.	92
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed.gosp.	72
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	jed.gosp.	10,7
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	jed.gosp.	29
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	jed.gosp.	140
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	jed.gosp.	146,7
<b>Podmioty wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym</b>		
ogółem	jed.gosp.	1466,8
0 - 9	jed.gosp.	1367,7
10 - 49	jed.gosp.	67,5
50 - 249	jed.gosp.	30,6
250 i więcej	jed.gosp.	1,1

### Najwięksi pracodawcy w mieście

- ISOROC Polska S.A
- KAMET Sp. z o.o.
- WIEJAK Sp. z o.o
- STALMOT & WOLMET S.A
- GHG Spółka z o.o
- KONSMETAL
- KATKO Poland Sp. z o.o
- PPH Jarosław Cierniewski
- MP Meble Tapicerowane Sp. j.

### Ludność

Według stanu na 31.12.2012 r. miasto Nidzica zamieszkiwało 14.395 osób.

Rok	Liczba mieszkańców
1996	15.269
2006	14.697
2012	14.395

Gęstość zaludnienia w roku 2012 wynosiła 2.098 osób na km<sup>2</sup>.

Struktura ludności według płci charakteryzowała się przewagą kobiet. Na koniec 2012 roku 7.476 osób (51,93%) stanowiły kobiety a 6.919 (48,07%) mężczyźni.

W ciągu minionych lat nastąpiły niekorzystne zmiany w strukturze wieku ludności. Zmniejszył się udział dzieci i młodzieży (0 – 17 lat) z 21,6% do 17,6%, zwiększył się udział ludności w wieku produkcyjnym z 65,4% do 65,9%, natomiast udział starszych ludzi wzrósł z 12,9% do 16,5%. Zaistniałe zmiany w strukturze wieku ludności świadczą o postępującym procesie „starzenia się” mieszkańców miasta.

Na terenie Nidzicy występuje wiele negatywnych zjawisk społecznych. Najpoważniejszym problemem społecznym na terenie miasta są bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, które powoduje uzależnienie się od świadczeń pomocy społecznej i prowadzi do wykluczenia społecznego. W ciągu ostatnich lat widoczna jest tendencja rosnąca wśród osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia oraz niepełnosprawności. Coraz bardziej widoczne są problemy osób starszych. Dotyczy to głównie



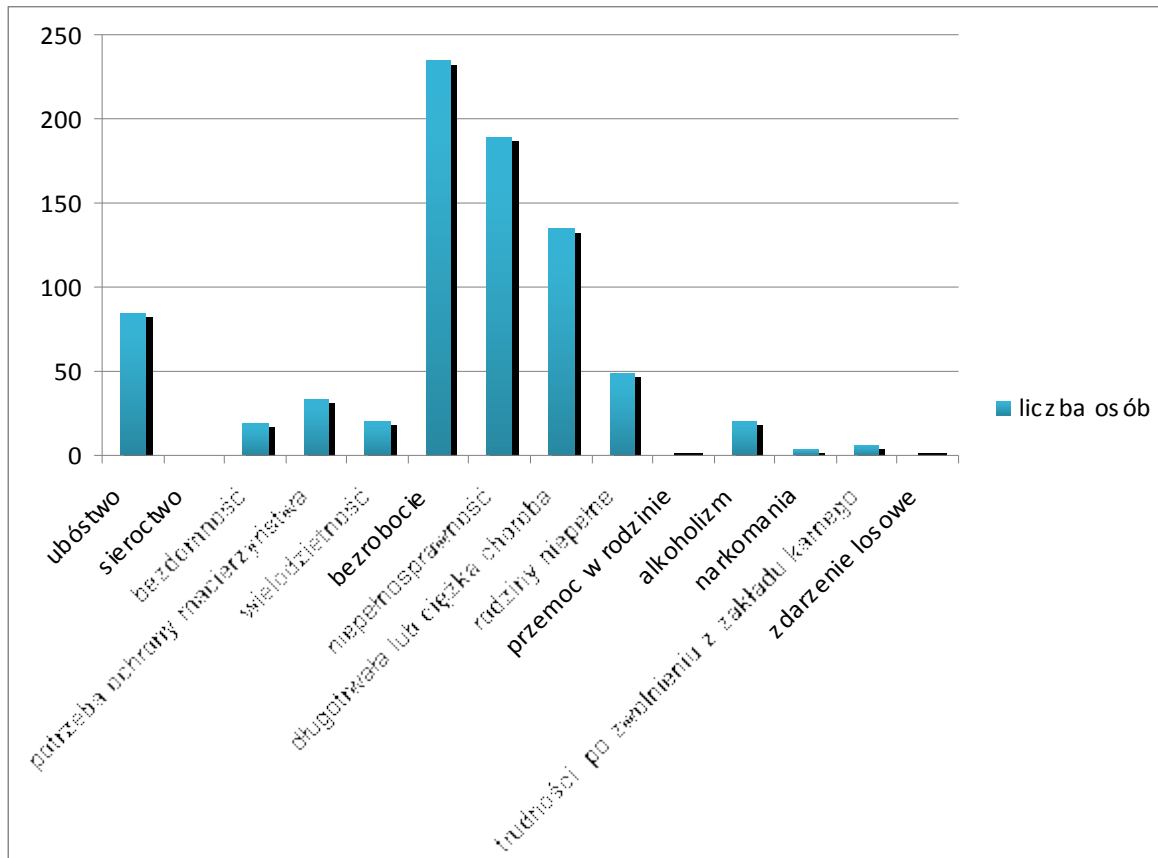
funkcjonowania tego środowiska na płaszczyźnie aktywności społecznej, w tym spędzania czasu wolnego, rozwijania własnych zainteresowań i integracji ze społeczeństwem. Osoby w wieku poprodukcyjnym w ograniczony sposób uczestniczą w życiu społecznym, nie pracują zawodowo i są zagrożeni wykluczeniem społecznym.

Osoby będące klientami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy objęte były pomocą z tytułu: ubóstwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, rodziny niepełnej, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego oraz na skutek zdarzeń losowych.

Jest to grupa społeczna, która ze względu na swoją sytuację zdrowotną jest szczególnie narażona na ryzyko wykluczenia społecznego. Osoby starsze mają ograniczony dostęp do wielu usług społecznych (występują bariery komunikacyjne i architektoniczne). Mieszkańcy miasta zagrożeni wykluczeniem społecznym wymagają wsparcia i stworzenia warunków do zwiększenia swojego uczestnictwa w życiu społecznym i integracji ze społeczeństwem.

W 2012 r. w mieście 8% mieszkańców korzystało z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

**Dysfunkcje społeczne występujące na terenie miasta, wśród osób korzystających z MOPS:**



W 2012 r. wśród 1139 osób korzystających w mieście z usług MOPS najczęstszym powodem korzystania z pomocy Ośrodka są bezrobocie (234 osoby), niepełnosprawność (189 osób) oraz długotrwała lub ciężka choroba (135 osób).

**2. Określenie delimitacji przestrzennej terytoriów wymagających wsparcia w oparciu o diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych**

W poniższych tabelach przedstawiono metody obliczania wskaźników oraz warunki spełniania kryteriów dla poszczególnych obszarów wyznaczonych do rewitalizacji.

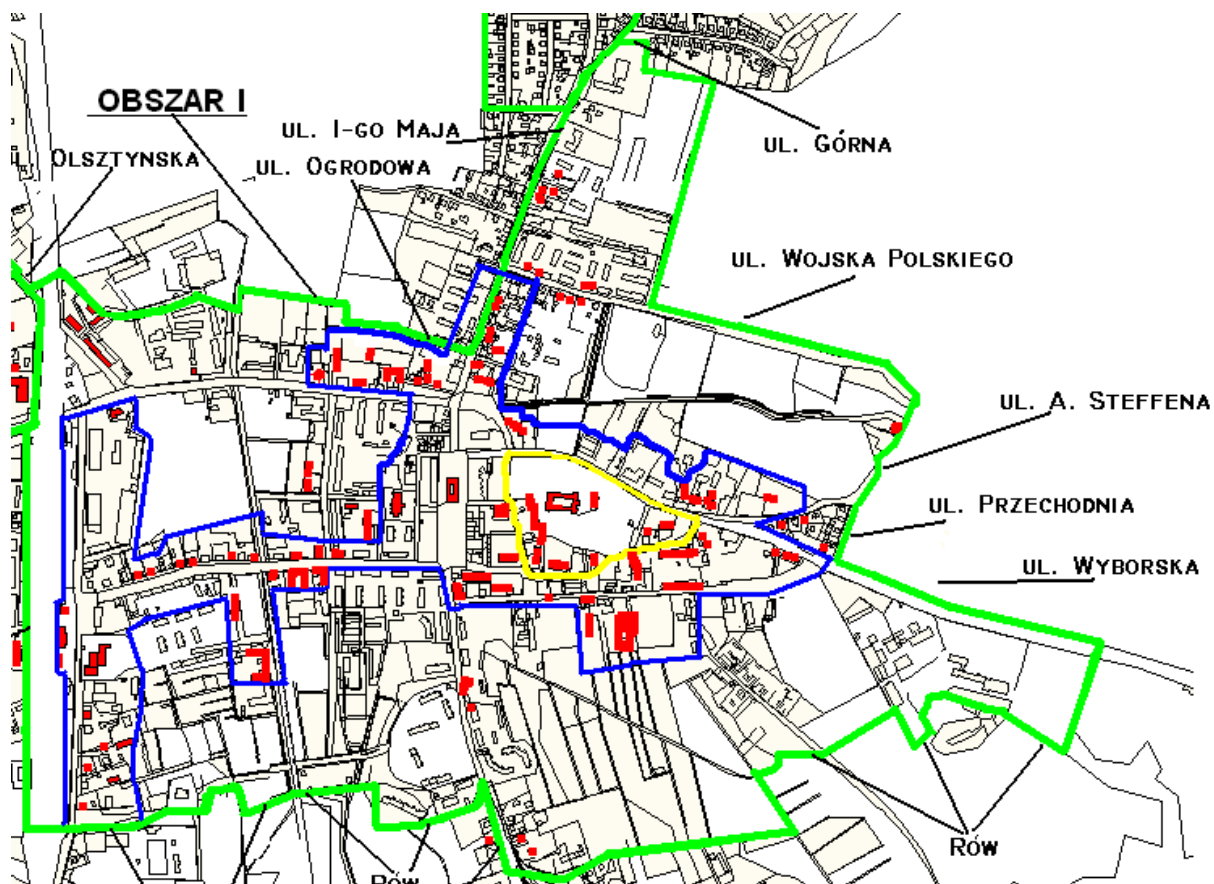
Wskaźnik	Udział ludności korzystającej z pomocy społecznej w ogólnej populacji mieszkańców	
Warunki spełnienia kryterium	Wartość wskaźnika uzyskanego dla analizowanego obszaru musi być wyższa od wartości wskaźnika uzyskanego dla obszaru całego miasta	
Dane liczbowe	Liczba korzystających z pomocy społecznej - 1139	
	Liczba korzystających z pomocy społecznej z obszaru analizowanego - 756	
	Liczba mieszkańców miasta - 14395	
	Liczba mieszkańców na obszarze analizowanym - 1563	
Źródło danych	Urząd Gminy w Nidzicy	
Sposób obliczeń	Liczba korzystających z pomocy społecznej Ogólna liczba mieszkańców	
Obliczenia		Wartość wskaźnika
Obszar całego miasta	1139 14395	0,08x100=8
Obszar analizowany	756 1563	0,48x100=48

Wartość wskaźnika liczby korzystających z pomocy społecznej w ogólnej populacji mieszkańców na obszarze jest wyższa od wartości wskaźnika uzyskanego dla całego miasta, spełnia zatem kryterium wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia w ramach kwalifikacji do objęcia rewitalizacją na podstawie Regionalnego Programu Inwestycyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014-2020 – nie podlega zatem dalszej ocenie.

Wskaźnik	Wartość stopy bezrobocia rejestrowanego w ogólnej populacji mieszkańców	
Warunki spełnienia kryterium	Wartość wskaźnika uzyskanego dla analizowanego obszaru musi być wyższa od wartości wskaźnika uzyskanego dla obszaru całego miasta	
Dane liczbowe	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy zamieszkałych w mieście– 893	
	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy zamieszkałych na obszarze analizowanym – 73	
	Liczba mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym - 9437	

	Liczba mieszkańców obszaru analizowanego w wieku produkcyjnym - 950	
	Liczba mieszkańców miasta - 14395	
	Liczba mieszkańców na obszarze analizowanym - 1563	
Źródło danych	Urząd w Nidzicy	
Sposób obliczeń	Wartość stopy bezrobocia rejestrowanego	
Obliczenia	Ogólna liczba mieszkańców	
		Wartość wskaźnika
Obszar całego miasta	9,46	0,07
Obszar analizowany	7,68	0,49
	1563	

**Obszar wyznaczony do rewitalizacji:**



Obszar wyznaczony do rewitalizacji obejmuje następujące ulice: Kolejowa, Kopernika, Rataja, 3 Maja, Traugutta, Krzywa, Warszawska, Limanowskiego, Moniuszki, Żeromskiego, XXX Lecia, Młynarska, Kilińskiego, Osińskiego, Ogrodowa, 1-go Maja, Górna, Aleja Wojska Polskiego, Kajki, Steffena, Przechodnia, Wyborska, Słowackiego, Mickiewicza, Ratuszowa, Murarska, Jagiełły, Plac Wolności, Zamkowa, Kościuszki, pl. ks. Sudzińskiego.

Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacyjnego wynosi 1563 osoby i stanowi 10,86% mieszkańców miasta Nidzica oraz 7,23% Gminy miejsko-wiejskiej Nidzica.

Powierzchnia obszaru 0,0125 km<sup>2</sup>, powierzchnia miasta 6,86 km<sup>2</sup>, powierzchnia gminy Nidzica 379 km<sup>2</sup>.

Osoby korzystające z zasiłków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na obszarze rewitalizacji to 66,37% ludności korzystającej z pomocy w całym mieście.

Bezrobotni zamieszkujący obszar rewitalizacji, zarejestrowani w Urzędzie Pracy stanowią 8,17% bezrobotnych w całym mieście, stopa bezrobocia wynosi 7,68%.

Negatywne zjawiska społeczne występujące na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji to przede wszystkim duże bezrobocie związane ze zbyt małą ilością zakładów produkcyjnych, niski wskaźnik zamożności społeczeństwa, mała ilość obiektów rekreacyjno – turystycznych, zbyt mało perspektyw dla młodzieży, przestępczość, a także występowanie zjawisk patologicznych.

### **3 .Opis Zintegrowanych Przedsięwzięć Inwestycyjnych**

<b>Lokalizacja</b>
<b>Nidzica</b>
<b>Nazwa Zintegrowanego Przedsięwzięcia Inwestycyjnego</b>
<b>Rewitalizacja przestrzeni publicznej w sferze społeczno – gospodarczej z elementami remontu zabytków, rozwoju turystyki i rekreacji, budowy drogi w</b>

## Nidzicy.

### Opis Zintegrowanego Przedsięwzięcia Inwestycyjnego – przedmiot przedsięwzięcia, zakres rzeczowy, krótki opis tła i uzasadnienia potrzeby realizacji przedsięwzięcia

Przez lata rozwój Nidzicy był w znacznym stopniu uzależniony od kondycji istniejących państwowych zakładów pracy takich jak: „Fabryka Mebli”, „Kombinat Państwowych Gospodarstw Rolnych”, „Fabryka Aparatury Rentgenowskiej Urzędzeń Medycznych”, „Państwowy Ośrodek Maszynowy”, „Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego”. Zmiany gospodarcze początku lat 90-tych, związane z wprowadzeniem gospodarki wolnorynkowej odbiły się niekorzystnie na sytuacji naszego miasta. W ciągu kilku lat większość zakładów upadła, a te sprywatyzowane znacznie zmniejszyły liczbę pracowników. W międzyczasie powstawały i zamykały się też większe i mniejsze zakłady. Przykładem mogą być: Spółdzielnia Mleczarska „OSTROŁĘKA” Zakład Produkcyjny w Nidzicy, "IZOLACJA" SPÓŁKA AKCYJNA, zakład meblarski "WIÓREK" B.GRZEBSKA, J.GRZEBSKI, które zredukowały liczbę pracowników z ponad 3000 do 700. Liczne zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładów pracy odbiły się negatywnie na lokalnym rynku pracy, co w konsekwencji doprowadziło do zaistnienia negatywnych skutków społecznych. Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy w roku 2012 ze świadczeń MOPS w całym mieście Nidzica korzystało 1139 osób, z czego 756 (66%) z obszaru rewitalizowanego oznaczonego jako **Obszar I**. Ponadto wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy na dzień 31.12.2012r. zamieszkałych bezrobotnych na terenie miasta Nidzica były 893 osoby, z czego na Obszarze rewitalizowanym I były 492 osoby, co daje 55% wszystkich bezrobotnych. Stopa bezrobocia wynosi obecnie 23,2%. Tak wysokie bezrobocie niesie za sobą niebezpieczeństwo marginalizacji społecznej, co w połączeniu z niskim wykształceniem rodzi określone postawy ludzi – znaczne osłabienie więzi społecznych, niski stopień aktywności mieszkańców i ich identyfikowanie się z miastem, a także może być przyczyną odpływu najbardziej mobilnych i wykształconych osób do większych miast.

Występowania negatywnych zjawisk społecznych, w głównej mierze na terenach objętych rewitalizacją prowadzi do:

- dużego bezrobocia,
- niskiej aktywności gospodarczej
- niskiej aktywności zawodowej

To w konsekwencji prowadzi do występowania zjawisk patologii społecznej - chęci osiągnięcia sukcesu finansowego i zawodowego, w przypadku gdy legalne możliwości osiągnięcia sukcesu są ograniczone. Ponadto dochodzi do osłabienia więzi społecznych w stosunkach międzyludzkich i zachwiania społecznej kontroli zachowań ludzi i ich poczucia dobra i zła. Brak zajęcia w czasie wolnym prowadzi do wzrostu konfliktów wewnątrzrodzinnych i problemów wychowawczych z dziećmi. Przy braku zaspokojenia potrzeb wzrasta frustracja społeczna i poszukiwanie nielegalnych sposobów zaspokojenia potrzeb. Przy braku pracy w środowiskach zagrożonych bezrobociem wzrasta spożycie alkoholu i narkotyków, co w konsekwencji prowadzi do kradzieży z włamaniem, rozbojów, pobić.

Realizacja projektu umożliwi nie tylko ograniczenie negatywnych skutków społecznych, ale również przyczyni się do podniesienia atrakcyjności zrewitalizowanych terenów i obiektów w oczach mieszkańców i przedsiębiorców. Działania te umożliwią tworzenie nowych miejsc pracy i organizacje wydarzeń przeciwdziałających wykluczeniom społecznym.

#### **Przedsięwzięcie obejmuje:**

##### **🕒 Przebudowa parku nad jeziorkiem w Nidzicy**

W ramach projektu planuje się przebudowę terenów zielonych wokół Jeziorka Miejskiego, a w szczególności: urządzenie zewnętrznego parku fitness, przebudowę oświetlenia terenu od strony wschodniej zbiornika, przebudowę przyłącza do szafki energetycznej na potrzeby imprez okolicznościowych (w obecnym stanie jest niewystarczająca do zaspokojenia potrzeb organizacji dużej imprezy) oraz budowę przenośnych stanowisk handlu lokalnego. Ponadto w ramach projektu planuje się adaptację istniejącego „grzybka” na nieodpłatne

cele użytkowe m.in. do prowadzenia działalności gastronomicznej. Projekt dotyczy również wykorzystania lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie przestrzeni na cele rekreacyjno- rehabilitacyjne. Tereny bezpośrednio przylegające do Jeziorka Miejskiego to miejsce spotkań mieszkańców i realizacji wielu imprez integracyjno - rekreacyjnych i kulturalnych, w tym najważniejszych dla miasta jak Dożynki Gminne i Dni Nidzicy. Teren od lat nie modernizowany wymaga w tym momencie szeregu prac, które przywrócą mu odpowiedni stan. W ramach prac planowane jest zagospodarowanie placu pod organizację dużych wydarzeń artystycznych, wraz z budową muszli koncertowej oraz stworzenie przestrzeni parkowej ze ścieżkami dydaktycznymi, ekologicznymi oraz trasami przystosowanymi do uprawiania sportów takich jak: nordic walking czy jogging.

Na obszarze przyległym do terenów jeziora miejskiego znajduje się Zespół Opieki Zdrowotnej, z oddziałem rehabilitacyjnym, który wykorzystywałby tereny zrewitalizowane na potrzeby rehabilitacji pacjentów nidzickiego szpitala.

Jednym z podstawowych zadań dotyczących eliminowania wykluczenia społecznego jest stworzenie warunków do rozwoju, nie tylko w sferze ekonomicznej, ale również, a może przede wszystkim rekreacyjno - kulturalnej. Liczne place zabaw i miejsca odpoczynku w mieście i gminie mogą wpływać pozytywnie na rozwój życia rodzinnego. Miejsca takie są alternatywą nie tylko dla ludzi młodych, ale całych rodzin, które mają gdzie spędzać wspólnie czas wolny. A takich miejsc w obszarze rewitalizowanym I niestety brakuje. Dlatego też niezbędne jest stworzenie takiego miejsca, które wpłynie pozytywnie na rozwój i aktywizuje mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Realizacja projektu pozwoli również aktywizować osoby starsze i niepełnosprawne, które będą miały możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego.

Z prośbą o przebudowę/modernizację parku wokół jeziora zwróciła się nieformalna grupa zrzeszająca miłośników Street Workout-u, która wniosła o uwzględnienie możliwości zamontowania nad Jeziorkiem Miejskim w Nidzicy urządzeń do ćwiczeń siłowych, aby jak największa rzesza mieszkańców Nidzicy mogła aktywnie spędzać wolny czas.



Zakres rzeczowy zadania:

1. urządzenie alejki z urządzeniami fitness
2. budowa parkingów w formie zatok parkingowych od alei Wojska Polskiego w ilości 17 miejsc postojowych
3. przebudowa istniejącego ogrodzenia parku
4. budowa z przebudową oświetlenia parku
5. budowa przyłącza elektroenergetycznego
6. budowa muszli koncertowej
7. budowa z przebudową alejek w obrębie terenów zielonych w sąsiedztwie parku przy Jeziorku
8. budowa oświetlenia w obrębie terenów zielonych w sąsiedztwie parku przy Jeziorku

#### **b) Przebudowa zbiornika wodnego w Nidzicy**

W ramach projektu planuje się przebudowę zbiornika wodnego wraz z zagospodarowaniem terenu wokół Jeziorka Miejskiego. W ramach realizacji zadania planuje się przygotowanie podłoża pod budowę promenady z drewna syntetycznego na palach pełniącej funkcję ciągu pieszego, poprzez: oczyszczenie i uformowanie dna zbiornika wodnego, przebudowie umocnień skarpowych, wykonaniu areatora. Ponadto planowana jest budowa kładek drewnianych dla pieszych przez rów melioracyjny od strony wschodniej. Planowane prace obejmują również teren wokół jeziora m.in. w zakresie: odwodnienia istniejącego placu zabaw.

Z prośbą o przebudowę/modernizację Jeziorka Miejskiego zwrócił się w imieniu wędkarzy i mieszkańców uczestniczących w imprezach i festynach organizowanych w tym miejscu m. in. Polski Związek Wędkarski koło w Nidzicy.

Dzięki tej inwestycji planuje się przywrócenie Jeziorku Miejskiemu funkcji, którą spełniał przed II wojną światową- miejsca spotkań i wypoczynku mieszkańców Nidzicy. Nie tylko w samym mieście, ale również w bezpośredniej okolicy brakuje miejsc, gdzie mieszkańcy Nidzicy mogliby korzystać z takich możliwości

aktywnego wypoczynku, jak sporty wodne czy nordic walking.

Dlatego w ramach inwestycji, oprócz samego zagospodarowania planuje się wyszkolenie i zatrudnienie animatorów (w ramach instrumentu aktywizacji edukacyjnej), którzy prowadziliby dla najmłodszych mieszkańców Nidzicy m.in.: szkółkę pływania oraz zajęcia ogólnorozwojowe z wykorzystaniem infrastruktury, takiej jak: zbiornik wodny, plac zabaw, urządzenia fitness, ścieżki dydaktyczne, muszla koncertowa.

Zakres rzeczowy zadania:

1. przebudowa zbiornika wraz przebudową mnicha i przepustu wypływowego, dla udrożnienia przepływu i poprawy jakości wody w zbiorniku. Dodatkowo projektuje się aerator dla zapewnienia równowagi biologicznej zbiornika.
2. budowa promenady z drewna syntetycznego na palach pełniące funkcję ciągu pieszego
3. budowa ścieżek pieszych żwirowych w kierunku w terenów zielonych będących uzupełnieniem zieleni parkowej .
4. budowa dwóch kładek z drewna syntetycznego na palach z obustronnymi balustradami nad istniejącym rowem
5. budowa drenażu odwadniającego plac zabaw zlokalizowany w obrębie parku

### **c) Rewitalizacja centrum miasta**

Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy w roku 2012 ze świadczeń MOPS w całym mieście Nidzica korzystało 1139 osób, z czego aż 66 % z obszaru rewitalizowanego oznaczonego jako Obszar I. Dlatego też kluczowym w perspektywie ograniczania wykluczenia społecznego zdaje się rewitalizacja centrum miasta, w tym przebudowa rynku oraz przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania piwnic ratusza. Działania rewitalizacyjne mają na celu przywrócić rynek do jego pierwotnej funkcji- miejsca spotkań mieszkańców, centrum kulturalno- handlowego miasta.

W ramach tworzenia Lokalnego Planu Rewitalizacji wśród mieszkańców przeprowadzono badania ankietowe. W ankiecie respondenci wskazywali obszar funkcjonowania miasta, który wg nich jest najbardziej zaniedbany. Wszyscy respondenci odpowiedzieli na pytanie, w pytaniu możliwe było zaznaczenie kilku odpowiedzi. W ostatnim punkcie każdy ankietowany mógł zidentyfikować własne obszary, które uważa za najbardziej zaniedbane. Najwięcej osób jako słaby punkt Miasta uznało zły stan dróg i chodników, na drugim miejscu znalazł się rynek pracy a na trzecim: propozycje miasta na rozwój nowych przedsiębiorstw. Z powyższego wynika, iż mieszkańcy zauważają wiele problemów Miasta i są to problemy różnego rodzaju. Najwięcej razy wymienione zostało bezrobocie (16 wskazań), dalej znalazł się zły stan dróg (9 wskazań) i brak inwestorów (8 wskazań). 6 razy w odpowiedziach pokazał się zły stan służby zdrowia/słaba opieka medyczna. Pięciokrotnie wskazano: brak miejsc pracy dla kobiet oraz słaby rozwój turystyki. Z powyższych odpowiedzi wynika, iż problemy, które najbardziej dotyczą mieszkańców są natury społecznej.

W ramach projektu planuje się częściowe lub całkowite przeniesienie ruchu drogowego poza obręb rynku i poprowadzenie go równoległą ulicą Murarską (wykonanie nawierzchni kamiennej wraz z odwodnieniem, oświetleniem, budowie chodników z kostki betonowej), która posłuży również do obsługi obiektów handlowo- usługowych zlokalizowanych na terenach przyległych, a ta będzie niemożliwa w przypadku ograniczenia ruchu kołowego w rynku. Ponadto dzięki takiemu rozwiązaniu ułatwi się dostęp przedsiębiorców do obiektów znajdujących się w rynku i umożliwi tworzenie nowych punktów handlowo- usługowych. Na terenie rynku planuje się wykonanie badań archeologicznych wraz z wykonaniem odkrywki archeologicznej, budowę fontanny, przebudowę nawierzchni (przełożenie kostki granitowej lub wykonanie z innego materiału zgodnie z projektem), wykonanie oświetlenia, małej architektury, galerii ulicznej, wyznaczenie miejsc parkingowych oraz przenośnych miejsc handlowo – usługowych, dostosowanych do handlu typu flohmarkt (nazwa potoczna- „Pchli Targ”).

W ramach zagospodarowania piwnicy ratusza planuje się stworzenie m.in.: sali ekspozycyjnej, izby pamięci, sali konferencyjnej oraz pomieszczeń przeznaczonych dla stowarzyszeń i organizacji pozarządowych.

W efekcie realizacji projektu zostaną stworzone możliwości do powstania nowych miejsc pracy związanych z prowadzeniem drobnego handlu oraz utrzymaniem czystości i porządku chodników, placu oraz pasów zieleni. Projekt przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności społeczno-gospodarczej i przestrzennej Nidzicy oraz zapewni skuteczne pełnienie przez miasto funkcji regionalnego ośrodka metropolitalnego.

Dzięki realizacji projektu nastąpi poprawa estetyki rewitalizowanego terenu, co będzie miało wpływ na jakość życia mieszkańców. Placowi zostanie przywrócona jego pierwotna forma i funkcja. Ograniczony zostanie ruch samochodowy, dzięki czemu Rynek nabierze charakteru miejsca spotkań i spacerów nie tylko mieszkańców, ale także turystów. Nastąpi zahamowanie zjawiska degradacji obszaru Śródmieścia, zwiększy się potencjał kulturalny i turystyczny miasta poprzez nadanie obiektom i terenom nowych funkcji społeczno-kulturalnych i turystycznych. Pobudzona zostanie aktywność oraz nastąpi stymulowanie współpracy środowiska lokalnego na rzecz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego niektórych grup społecznych oraz zahamowanie procesu marginalizacji ekonomicznej i społecznej rewitalizowanego obszaru. Ponadto zwiększy się atrakcyjność inwestycyjna miasta oraz nastąpi ożywienie gospodarcze i kulturalne Śródmieścia.

Zakres rzeczowy zadania:

### **1. Przebudowa i remont ze zmianą sposobu użytkowania ratusza miejskiego w Nidzicy**

- ✓ Wymiana i wzmocnienie elementów konstrukcyjnych stropu i ścian piwnic (bryła główna i skrzydło zach.),
- ✓ Przebudowa pomieszczeń w kondygnacji podziemnej na izbę pamięci wraz z pomieszczeniami sąsiednimi (towarzyszącymi),
- ✓ Przebudowa pomieszczeń w kondygnacji podziemnej na salę ekspozycyjną

bez wyposażenia sali. Przebudowa pomieszczeń komunikacyjnych przed salą ekspozycyjną,

- ✓ Przebudowa i remont pomieszczeń przyziemia w skrzydle zachodnim budynku. Remont w.c. i przedsionka w przyziemiu skrzydła zachodniego budynku,
- ✓ Przebudowa i remont w.c. w kondygnacji podziemnej budynku (bryła główna),
- ✓ Instalacje wod.-kan. w sanitariatach i pomieszczeniach socjalnych w kondygnacji podziemnej,
- ✓ Instalacje wod.-kan. w sanitariatach w przyziemiu skrzydła zachodniego budynku,
- ✓ Przebudowa i remont dziedzińca budynku,
- ✓ Wymiana stolarki drzwiowej wewnętrznej do pomieszczeń biurowych,
- ✓ Wymiana podłóg,
- ✓ Remont poddasza bryły północnej,
- ✓ Montaż systemu sygnalizacji pożaru i oddymiania,
- ✓ Montaż wentylacji i klimatyzacji sali konferencyjnej,
- ✓ Montaż platform przyschodowych na potrzeby osób niepełnosprawnych.

## **2. Budowa drogi (ulicy Murarskiej) w Nidzicy wraz z odwodnieniem, oświetleniem ulicznym i przebudową urządzeń infrastruktury technicznej**

Budowa drogi (ulicy) stanowiącej łącznik ulicy Ratuszowej z ulicą Jagiełły. Będzie to ciąg pieszo - jezdny o przekroju ulicznym służący do obsługi obiektów handlowo-usługowych położonych na terenach przyległych, która obejmuje:

- budowę nawierzchni jezdni i zjazdu z kamienia,
- wykonanie chodnika z płyt kamiennych i kamienia,
- uczytelnienie murów obronnych kamieniem polnym,
- budowę odwodnienia terenu,
- budowę oświetlenia ulicznego,
- przebudową urządzeń infrastruktury technicznej.

## **3. Przebudowa Rynku (Placu Wolności) w centrum Nidzicy**

- przebudowa nawierzchni z kostki kamiennej (budowa dróg manewrowych,

dojazdowych i stanowisk postojowych),

- wykonanie ciągów pieszych z płyt kamiennych i kostki kamiennej,
- budowę odwodnienia terenu,
- budowę oświetlenia ulicznego,
- przebudowę urządzeń infrastruktury technicznej,
- budowa obiektów małej architektury (np.: fontanny,)

#### **d) Przebudowa zamku w Nidzicy**

Przedmiotem projektu jest m.in. modernizacja i dostosowanie ciągu pieszego na zamek dla osób niepełnosprawnych oraz modernizacja obiektu zabytkowego zamku i jego pomieszczeń w celu dostosowania go dla potrzeb podmiotów prowadzących działalność kulturalno – społeczną.

Zamek służy za miejskie centrum biznesu, kultury i rozrywki. Mieszczą się w nim: Sale Wystawowe Ziemi Nidzickiej, Nidzicki Ośrodek Kultury, Informacja Turystyczna, Bractwo Rycerskie Komturii Nidzickiej, Pracownia Artystyczna, Galeria Autorska Hieronima Skurpskiego, Galeria Sztuki, Punkt Inicjatyw Społecznych i Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna oraz sale wystawiennicze.

Zamek w Nidzicy wybudowany przez Zakon Krzyżacki w XIV w. Obiekt w czasie działań wojennych (szczególnie podczas I i II Wojny Światowej) częściowo spalony i zniszczony pociskami artylerii, został odbudowany w latach 1962 - 1967 r. i ponownie przywrócony do użytkowania z myślą o krzewieniu kultury. W latach 1996 - 2001 część obiektu poddana została remontowi i modernizacji. Między innymi przebudowano część hotelową zamku, zaplecze kuchenne restauracji, pomieszczenia strychu nad salą rycerską zaadaptowano na salę widokową. Wykonano też remont dachów (wymianę pokrycia dachowego z dachówki) więź zamkowych oraz dachu bryły głównej. Częściowemu remontowi (przełożeniu i wymianie pojedynczych dachówek) poddano również dach skrzydła nad bramą wjazdową (pomiędzy wieżami). Przedmiotowy budynek objęty jest ochroną konserwatorską na podstawie art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zamek dzięki realizacji projektu będzie mógł być wykorzystany nie tylko jako miejskie centrum biznesu, kultury i rozrywki.

Modernizacja pozwoli realizować, oprócz imprez kulturalnych, również wydarzenia społeczne, integracyjne, edukacyjne. Z pomieszczeń zamkowych, m.in. sali rycerskiej i sal wystawienniczych będą mogły korzystać organizacje i stowarzyszenia takie jak: Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Uniwersytet III Wieku, Związek Emerytów i Rencistów, Związek Niewidomych, Powiatowy Urząd Pracy. W ramach działań społecznych odbywać się będą cykliczne imprezy, takie jak: Targi Pracy, Dni Rodziny, Dzień Dobroczynności czy Dzień Integracji Społecznej. Z obiektów zamku skorzystają dzieci, młodzież i dorośli, którzy będą nieodpłatnie uczestniczyć w zajęciach edukacyjnych, społecznych, warsztatach zajęciowych, spotkaniach integracyjnych.

Zamek sam w sobie jako obiekt zabytkowy jest atrakcją turystyczną licznie odwiedzaną przez zwiedzających.

Działania realizowane w ramach projektu służyć będą zachowaniu dziedzictwa kulturowego i rozwojowi zasobów kultury. Zorientowane będą na bardziej efektywne ich wykorzystanie z punktu widzenia rozwoju społeczno – gospodarczego, przede wszystkim poprzez przystosowanie instytucji do prowadzenia w nowoczesny sposób działalności kulturalnej i społecznej oraz wzrostu jakości i różnorodności oferty miasta Nidzica. Planuje się docelowo utworzenie nowych stanowisk pracy, co zaspokoi obsługę rozszerzonej działalności zamku. Dzięki realizacji projektu nastąpi zwiększenie dostępności obiektów kultury i dziedzictwa historycznego dla mieszkańców poprzez dostosowanie ciągu pieszego dla osób niepełnosprawnych oraz zamontowanie windy. Stworzone zostaną warunki do rozwoju instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz nastąpi poprawienie stanu technicznego i estetyki obiektu zabytkowego oraz rozwój bazy w mieście.

Zakres rzeczowy zadania:

**1. Wykonanie zabezpieczeń przeciwpożarowych**

**2. Remont dachu zamku (połąć zachodnia wielkiego domu), remont dachu podzamcza wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej i remontem elewacji**

- remont dachu z wymianą pokrycia,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- remont elewacji.

**3. Remont Sali rycerskiej, widokowej i wystawowej wraz z budową windy**

- remont ścian i sufitów wraz z konserwacją średniowiecznych malowideł, wykuszu liturgicznego wraz z malowidłami średniowiecznymi, podłogi, oświetlenia i instalacji elektrycznej, stolarki okiennej i drzwiowej,
- wykonanie klimatyzacji,
- przebudowa sceny,
- budowa windy,
- remont centralnego ogrzewania,
- remont toalet do obsługi sali wraz z hollem i garderobą,
- wykonanie monitoringu,
- wymiana stolarki okiennej w sali widokowej i wystawowej

**4. Remont wzgórza zamkowego.**

- remont nawierzchni dziedzińca wraz z odwodnieniem i remontem studni, remont szyi bramnej,
- remont głównych schodów wraz z budową oświetlenia.

**e) Organizacja warsztatów i działań edukacyjnych, zawodowych, społecznych oraz zdrowotnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu rewitalizowanego.**

Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy na dzień 31.12.2012 r. zamieszkałych bezrobotnych na terenie miasta Nidzica były 893 osoby, z czego na Obszarze rewitalizowanym I były 492 osoby, co daje 55% wszystkich bezrobotnych.



Ponadto według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy w 2012 r. ze świadczeń MOPS w całym mieście Nidzica korzystało 1139 osób, z czego 756 (66%) z obszaru rewitalizowanego oznaczonego jako Obszar I.

Celem głównym projektu jest aktywizacja zawodowa i integracja społeczna osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cele szczegółowe realizowanego projektu to: wzrost poczucia własnej wartości, podniesienie samooceny, podniesienie kwalifikacji zawodowych, zdobycie umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy.

Działania w ramach projektu:

- instrument aktywizacji zawodowej – warsztaty z doradztwa zawodowego, które mają na celu określenie słabych i mocnych stron uczestników projektu, wskazanie kierunków poszukiwania zatrudnienia odpowiadającego określonym predyspozycjom, zdobycie umiejętności aplikowania i przygotowywania się do rozmów kwalifikacyjnych, sporządzanie podania o przyjęcie do pracy, CV;
- instrument aktywizacji edukacyjnej – kursy i szkolenia zawodowe według indywidualnych potrzeb uczestników projektu, w tym z zakresu rękodzieła; zajęcia animacyjne i edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- instrument aktywizacji społecznej – warsztaty psychologiczne mające na celu zwiększenie poczucia własnej wartości, skuteczności w prezentowaniu własnej wiedzy i doświadczenia, trening kompetencji i umiejętności społecznych.

Działania w ramach projektu będą organizowane na zamku oraz nad Jeziorkiem Miejskim, a nabyte umiejętności przez uczestników będą mogły być wykorzystane np. przy pracach porządkowych na drogach, na rynku czy przy Jeziorku Miejskim (animacja zajęć). Ponadto nabyte umiejętności rękodzielnicze będą dawały możliwość sprzedaży swoich wyrobów na utworzonych w ramach projektu przenośnych stanowiskach przy Jeziorku Miejskim czy na wyznaczonych miejscach handlowo – usługowych na Placu Wolności (rynku) w Nidzicy. Dodatkowo w ramach działań planowane jest przeszkolenie i zatrudnienie animatora do prowadzenia nad Jeziorkiem Miejskim zajęć

animacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, z zakresu: sportów wodnych, zajęć fitness, nording woking itp. Ponadto planuje się zatrudnić ratownika wodnego, który strzegłby porządku na zbiorniku wodnym.

Miasta Warmii i Mazur - z powodów zaszłości historycznych i przez obecny brak środków oraz problemy własnościowe – są zaniedbane i zdegradowane. Problemy widoczne w miastach mają charakter przestrzenny, społeczny i gospodarczy, zatem powinny być obejmowane przemyślanymi i kompleksowymi programami rewitalizacji.

Szczególnie zauważalna jest degradacja przestrzeni publicznej. Tradycyjna przestrzeń publiczna to centrum miasta, jego obszar kulturowy a więc ulice ze sklepami, place, liczne wydarzenia. Przestrzeń publiczna jest sferą, w której każdy mieszkaniec miasta może się czuć swobodnie. Ulice, place, także miejskie parki powinny być własnością wszystkich obywateli miasta, a zachowania w tej przestrzeni muszą być swobodne, ograniczone jedynie ogólnymi zasadami współżycia społecznego. Przestrzeń publiczna miast, poza dość nielicznymi wyjątkami, jest mało atrakcyjna ze względu na brak walorów estetycznych i zaniedbanie oraz niewielki zakres oferowanych atrakcji. Jest ponadto przestrzenią niebezpieczną, w której ryzyko że przechodzień padnie ofiarą przestępstwa, jest niestety wysokie.

Jednocześnie zabudowa, walory historyczne i funkcjonalne śródmieście charakteryzuje duży indywidualizm. Czynniki lokalności i lokalnej specyfiki utrwalonej w układach urbanistycznych i obiektach historycznych, w zwyczajach, stanowią szanse skutecznego wdrażania rewitalizacji. W tym kontekście nabiera znaczenia odnowa zabytkowej, historycznej miejskiej przestrzeni publicznej, wprowadzanie nowych jej funkcji, jakości i estetyki.

Z takimi problemami boryka się również Gmina Nidzica. Gmina Nidzica leży w powiecie nidzickim, który jest położony w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego, przy granicy z Mazowszem. Gminę zamieszkuje 21.314 osób, z czego 14.132 osób w samym mieście Nidzica.

Brak reprezentacyjnych przestrzeni w centrum miasta, przestrzeni zachęcającej do przebywania, integracji mieszkańców, organizowania wydarzeń kulturalnych

wpływa negatywnie na jakość życia w mieście i osłabia poczucie przynależności do miejsca zamieszkania, co w dużej mierze wpływa na decyzję o migracji młodej części społeczności Nidzicy. Młodzi mieszkańcy miasta po wyjeździe na studia rzadko decydują się więc na powrót, co powoduje odpływ wykształconej i przedsiębiorczej części społeczeństwa i znaczne obniżenie potencjału oferowanego na lokalnym rynku pracy.

Zintegrowane przedsięwzięcie dotyczy priorytetowego obszaru w mieście zarówno z punktu widzenia problematyki rewitalizacji jak i rozwoju gospodarczego. Obejmuje ok 12,5 ha w śródmiejskiej części miasta. Dzięki realizacji projektu z pewnością podniesie się jakość życia mieszkańców, poprzez zwiększenie dostępności do obiektów kulturalnych i miejsc publicznych, które przejdą gruntowne remonty oraz rekreacyjnych, poprzez budowę nowoczesnej infrastruktury oraz rewitalizację zespołu parkowo – zamkowego. Dodatkowo inwestycje realizowane w ramach projektu znacznie wpłyną na zwiększenie jakości usług turystycznych i handlowych, a co za tym idzie umożliwią rozwój tych dziedzin gospodarki, co powinno wpłynąć na stopniowy wzrost zatrudnienia w tych sektorach. Realizacja projektu spowoduje poprawę warunków dla rozwoju miasta Nidzica. Dzięki jego realizacji zwiększy się potencjał inwestycyjny miasta. Przyczyni się również do zaspokojenia potrzeb lokalnej i regionalnej społeczności. Z rezultatów projektu skorzystają mieszkańcy miasta, turyści oraz partnerzy z kraju i zza granicy. Będzie to miało bardzo duże znaczenie dla wzrostu aktywności społecznej oraz dla przywrócenia obszarom rewitalizowanym możliwości sprawnego działania poprzez zmianę struktury terenów, przywrócenie i umieszczenie nowych funkcji, a przede wszystkim aktywizację przestrzeni i jej jakościową zmianę.

**Wyszczególnienie poszczególnych projektów wchodzących w skład zintegrowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego ze wskazaniem ich wartości całkowitej oraz osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko Mazurskiego na lata 2014-2020 w ramach których planowane jest uzyskanie dofinansowania na ich realizację**

1. Przebudowa parku nad jeziorkiem w Nidzicy (PI 9b), wartość projektu 707.333,00 zł

2. Przebudowa zbiornika wodnego w Nidzicy (PI. 6c), wartość projektu 2.832.330,00 zł
3. Przebudowa Placu Wolności (rynek) oraz dróg w centrum Nidzicy (PI 9b), wartość projektu 9.377.575,00 zł
4. Przebudowa zamku w Nidzicy (PI 6c), wartość projektu 4.754.414,00 zł
5. Warsztaty i działania edukacyjne, zawodowe, społeczne oraz zdrowotne dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu rewitalizowanego (PI 9i), wartość projektu 700.000,00 zł

#### **Cele zintegrowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego**

Głównym celem projektu jest wykreowanie nowego, funkcjonalnego centrum miasta z wieloma przestrzeniami publicznymi oraz stworzenie możliwości rozwoju lokalnym przedsiębiorcom poprzez zagospodarowanie, a co za tym idzie większe udostępnienie przestrzeni publicznej na handel, gastronomię i usługi.

Zintegrowane przedsięwzięcie inwestycyjne ma na celu poprawę jakości obszarów problemowych dla włączenia społeczności je zamieszkujących. W ramach przedsięwzięcia zostaną przywrócone funkcje społeczne (w tym kulturalne, edukacyjne i rekreacyjne) zdegradowanych obszarów, zostaną przeprowadzone prace rewaloryzacyjne i modernizacyjne istniejącej zabudowy, podniesiona zostanie atrakcyjność społeczna oraz zostaną nadane walory funkcjonalne i estetyczne przestrzeniom publicznym z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.

#### **Zakładane efekty przedsięwzięcia**

W ramach przedsięwzięcia planuje się przeprowadzić szereg działań szkoleniowych i warsztatowych dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących teren rewitalizowany, z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji edukacyjnej, zdrowotnej, społecznej i zawodowej. Dzięki tym działaniom, wykorzystując już istniejącą infrastrukturę oraz walory, Nidzica będzie miała szansę na rozwój sektora turystycznego i usługowo-handlowego, które mimo dogodnego położenia geograficznego miasta (zwanego Bramą na Warmię i Mazury) do tej pory nie miały możliwości być w pełni wykorzystywane. Działania realizowane w ramach zintegrowanych przedsięwzięć ukierunkują rozwój miasta, który wstępując do Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow stawia na spokojny, zrównoważony rozwój w oparciu o tradycję, kontakt z naturą i dziedzictwo kulturowe. Utworzenie obszaru rozwojowego na terenie miasta Nidzica ułatwi






zakładanie nowych przedsiębiorstw przez mieszkańców regionu. Wsparcie i rozwój turystyki powinny przede wszystkim przyczynić się do wzrostu konkurencyjności gospodarki, a następnie wzrostu aktywności społecznej. Rezultatem będzie również wzrost zainteresowania odwiedzających miejscami należącymi do dziedzictwa kulturalnego naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne. Dodatkowo działania rewitalizacyjne na tak dużym obszarze wpłyną na potrzebę zwiększenia zatrudnienia w spółce miejskiej zajmującej się utrzymaniem i konserwacją terenów publicznych.

### **Beneficjent/Beneficjenci**

Gmina Nidzica/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzica

### **Jednostka zarządzająca/koordynująca**

### **Stan zaawansowania prac przygotowawczych**

-  Częściowa dokumentacja projektowa
-  Operat wodno-prawny, pozwolenie wodno-prawne, Projekt budowlany wraz z pozwoleniem na budowę na przebudowę zbiornika.
-  Opracowana koncepcja drogowo-przestrzenna przebudowy rynku w centrum Nidzica /Plac Wolności/, projekt budowlany wraz z pozwoleniem na budowę - ul. Murarska, projekt budowlany wraz z pozwoleniem na budowę - przebudowa i remont Ratusza
-  W trakcie uzgadniania z Konserwatorem Zabytków, dokumentacja projektowa w realizacji.
-  -

### **Przewidywany okres realizacji zintegrowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego**

2015-2020

### **Budżet Zintegrowanego Przedsięwzięcia Inwestycyjnego**

Całkowity budżet Zintegrowanego Przedsięwzięcia Inwestycyjnego 18.371.652,00 zł

### **Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia**

- środki własne;
- środki EFRR;
- środki EFS.

### **Możliwe przedsięwzięcia komplementarne**